

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 30 sentyabr 2023-cü il №74 (2786) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Prezident İlham Əliyev
27 Sentyabr - Anım Günü ilə
əlaqədar paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 27 Sentyabr - Anım Günü ilə əlaqədar sosial şəbəkə hesablarında paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında "27 Sentyabr - Anım Günü" sözləri yazılıb.

Mehriban Əliyeva: Vətən uğrunda həlak olmuş qəhrəmanlarımıızın əziz xatirəsi qəlbimizdə daim yaşayacaqdır!

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram hesabında 27 Sentyabr - Anım Günü ilə əlaqədar paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir:

"Vətən uğrunda həlak olmuş qəhrəmanlarımıızın əziz xatirəsi qəlbimizdə daim yaşayacaqdır! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!".

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakıda inşası davam etdirilən Zəfər parkında olublar

Sentyabrın 27-də - Anım Gündündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakıda inşası davam etdirilən Zəfər parkında olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və birinci xanım parkın girişində xatirə daşının önünə gül dəstələri qoyublar.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 2020-ci il dekabrın 3-də imzaladığı Sərəncamda Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsində göstərdiyi misilsiz qəhrəmanlığın və qazandığı möhtəşəm tarixi Zəfərin yaddaşlarda yaşadılması və ictimaiyyətə nümayiş etdirilməsi, şəhidlərimizin əziz xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Bakıda Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksinin və Zəfər Muzeyinin yaradılması tapşırılmışdır. Ötən müddədte Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksinin və Zəfər Muzeyinin layihəsi hazırlanıb. Layihəyə əsasən, torpaqlarımızın azad olunması uğrunda tarixi Qələbəyə gedən yolu, Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmiş əsgər və zabitlərimizin, bütün şəhidlərimizin xatirəsini yaşatmaq məqsədilə kompleksin ərazisində muzeyin yaradılması nəzərdə tutulur.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Sentyabrın 26-da ABŞ dövlət katibi Antoni Blinken Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Telefon səhbəti zamanı, erməni silahlı qüvvələrinə qarşı antiterrör tədbirlərindən sonra Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində hazırlı vəziyyət ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Dövlətimizin başçısı 24 saatdan az müddətdə yekunlaşan antiterrör tədbirləri zamanı yalnız hərbi obyektlərin hədəf alındığını, mülki əhaliyə zərər verilmədiyini diqqətə çatdırıb.

Hazırda qanunsuz erməni silahlı qüvvələrinin tərk-silah prosesinin həyata keçirildiyi və onların Azərbaycan ərazisində çıxarılması işinin həyata keçirildiyi ABŞ tərəfinə bildirilib. Son beş gün ərzində yüzlər hərbi texnika, silah-sursat və hərbi təchizat mallarının müsadirə edildiyi vurğulanıb.

Azərbaycanda akkredite olunmuş xarici ölkələrin hərbi nümayəndələrinin və BMT-nin Rezident Əlaqələndirici Ofisinin nümayəndəsinin toplaşmış silah və hərbi texnikaya ba-

xış keçirdiyi qeyd olunub. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda yaşayan digər etnik azlıqlar kimi Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərin hüquqlarının ölkə qanunvericiliyi və beynəlxalq öhdəliklər çərçivəsində təmin edilməsi məqsədilə hazırda müvafiq iş aparılığını vurğulayıb.

Azərbaycan nümayəndələri ilə erməni sakinlərin nümayəndələri arasında reinteqrasiya istiqamətində dialoq aparıldı, erməni sakinlərə Azərbaycan tərəfindən humanitar yardımalar göndərildiyi, ərazidə infrastrukturun bərpə edildiyi dövlət başçısı tərəfindən qeyd olunub.

Erməni sakinlərə yardımların göstərilməsi istiqamətində Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi (BQXK) ilə əməkdaşlığın həyata keçirildiyi, ölkəmizdə akkredite olunmuş BMT-nin Rezident Əlaqələndirici Ofisinin yaxın zamanda Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə səfərinin təşkilinə Azərbaycan tərəfinin hazır olduğu diqqətə çatdırılıb.

ABŞ dövlət katibi Antoni Blinken yaranmış vəziyyətlə bağlı narahatlığını ifadə edib, bölgədə sabitliyin təmin edilməsinin, yerli ermənilərlə dialoqun vacib olduğunu bildirib.

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində mina-tələlər zərərsizləşdirilir

Azərbaycan Ordusunun mühəndis-istehkam bölmələri Qarabağ bölgəsində ərazinin mina və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi üzrə tədbirlər görülür.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Qozluköpü-Həsənlı yolunda xeyli sayıda piyada və tank əleyhinə mina, həmçinin partlamamış döyüş sursatları aşkar edilərək təhlükəsizlik qaydalarına riayət olunmaqla zərərsizləşdirilir.

Bundan başqa bölmələrimiz ərazi-də aşkar etdikləri partladıcı qurğular və mina-tələlərini de zərərsizləşdirirlər.

Ərazilərin mina-lardan təmizlənməsi tədbirləri davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakıda inşası davam etdirilən Zəfər parkında olublar

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Muzey kompleksində Vətən müharibəsi şəhidlərinin hər birinin adı həkk olunacaq, burada toplanacaq eksponatlar ərazilərimizin işgaldən azad olunması uğrunda mübarizə aparan əsgər və zabitlərimizin əzminini bir daha nümayiş etdirəcək. Kompleks park ile əhatə olunacaq.

8 Noyabr prospektində inşa olunan Zəfər parkı doqquz hektardan çox ərazini əhatə edəcək. Əraziye girişdə 44 tağ elementindən istifadə edilib. Tağlar Qələbəyə apa-

ran rəmzi yolun başlanğıcını tərənnüm edəcək. Giriş portalındaki tağın hündürlüyü 44, eni isə 22 metr olacaq. Tağın üzərində Vətən müharibəsi qəhrəmanlarının adları həkk ediləcək. Tağın üst hissəsindəki ağaç elementi böyükən Azərbaycan, pöhrələnmə, firavanlıq, yeni həyata və Qələbəyə aparan simvolik yol təsəvvürü yaradacaq.

Zəfər Muzeyinin əsas girişində yaradılacaq "Dəmir yumruq" simvolunun üzərində Qələbənin tarixi qeyd ediləcək. "Dəmir yumruq" Zəfərin əsasında dayanan Lider, Xalq, Dövlət və Ordu birliliyi-

nin rəmzi olacaq. Muzeyin divarında Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrində şəhid olmuş əsgər və zabitlərimizin adları həkk ediləcək.

Parka doğru kecid hissədə 8 Noyabr - Zəfər Günü əks etdirən memorial abidə ucalılacaq. Abidə iki güclü əlaməti - Zəfər Günü və son-suzluğun rəmzi kimi sarsılmaz birliyi təcəssüm etdirəcək. Memorial abidənin ətrafında Qarabağ xalçalarındaki naxış və bəzək elementlərini əks etdirən yaşlılıq salınacaq.

Zəfər parkında, əhatənin tematik bağça, kaskad tipli

şəlalə, Qarabağ yaddaş bağçası, parka ümumi baxış nöqtəsi yaradılacaq. Parkın sonunda Azadlıq Bayrağı Meydanının inşası nəzərdə tutulur. Yaddaş bağçası parkın son hissəsində yaradılacaq. Bu hissəyə enən cığır hündür haşiyəli çiçək və yaşlılıqlarla əhatə olunacaq. Yaddaş bağçasının ətrafında istirahət guşələri və oturacaqlar qoyulacaq. Su hövzəsinin mərkəzində isə Azərbaycan Bayrağı dalğalanacaq. Azadlıq Bayrağı Meydanına gedən yol Vətən müharibəsinin rəmzi kimi 44 bürünç döşəmədən ibarət olacaq.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti Anım Gündə şəhidlərimizin məzarlarını ziyarət edib

Sentyabrın 27-də Anım Günü münasibətə müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və Nazirliyin digər rəhbər heyəti ikinci Şəhidləri xiyabanını ziyaret etdilər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat

Xidməti xəber verir ki, əvvəlcə hərbi orkestrin müşayiəti ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ifa edilib.

Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünün təmin olunması uğrunda şəhid

olan Vətən övladlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, ruhlarına dualar oxunub, məzarları ziyarət edilərək üzərlərinə gül dəstələri düzülüb.

Sonda general-polkovnik

Zakir Həsənov və Nazirliyin digər rəhbər heyəti şəhidlərin aile üzvləri və yaxınları ilə görüşüb, onların qayğıları ilə maraqlanıblar.

Şəhid ailələrinin üzvləri xiyabanda aparılan yenidən-

qurma, abadlıq işləri, o cümlədən ziyarətçilər üçün yaradılan şəraitdən razılıqlarını ifadə ediblər. Şəhid məzarlarına hörmət və ehtiramla qulluq göstərildiyinə görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti inşası davam etdirilən Zəfər parkında olub

Sentyabrın 27-də müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və Nazirliyin digər rəhbər heyəti Bakıda inşası davam etdirilən Zəfər parkında olublar.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, Nazirliyin rəhbərliyi və bir qrup şəxsi heyəti parkın girişindəki xatire daşının üzərinə gül dəstələri qoymalar.

Zəngilanda 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumunun açılış mərasimi keçirilib

Prezident İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində çıxış edib

Sentyabrın 29-da BMT-nin Məskunlaşma Programının (UN-HABITAT) və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin əməkdaşlığı ilə keçirilən "Şəhərsalma Həftəsi 2023" tədbirləri çərçivəsində Zəngilanda "Davamlı şəhərlər iqtisadi inkişafın hərəkətverici və bərabərsizliklərlə mübarizə aparan qüvvəsi kimi" mövzusunda 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumunun açılış mərasimi keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- BMT-nin Məskunlaşma Programının hörmətli icraçı direktoru.

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Zəngilana xoş gəlmisiniz. Sizi burada - Azərbaycanın qədim bölgəsində, Şərqi Zəngəzurda salamlayıram. Bu gün bu region Azərbaycanın bütün Qarabağ bölgəsi kimi, sıfırdan yenidən inşa edilir.

İlk olaraq bütün qonaqlarımıza təşəkkürümüzü bildirirəm. Bu gün burada 53 ölkədən qonağımız var. 200-ə yaxın xarici qonaq və ümumilikdə 400 iştirakçı bu gün bizimlədir. Bu, bizim ikinci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumumuzdur, bizim dostluğumuzun təzahürüdür. Bizim birgə marağımızın təzahürüdür ki, işgal dövründə tamamilə dağıdılmış əraziləri yenidən inşa edək.

Xüsusi olaraq, xanım icraçı direktora təşəkkür etmək istəyirəm ki, bizim təşəbbüsleri daim destəkləyib, şəhərsalma ilə bağlı dəyərli tövsiyələrini verib və verir. Biz sıfırdan yeni şəhər və kəndlər inşa edirik. Ona görə də burada müasir texnologiyalar tətbiq etməliyik ki, bununla da keçmiş köçkünlərimizə en yaxşı şərait yaradıq. Onların bir hissəsi artıq qayıtdır.

Ötən il biz birinci Şəhərsalma Forumunu Ağdam şəhərində keçirmişdik. Həmin şəhər də sıfırdan inşa edilir, çünkü o, işgal dövründə darmadağın edilmişdir.

Zəngilan azad olunmuş ərazilərin ilk bölgəsidir ki, artıq burada keçmiş məcburi köçkünlər evlərinə qayıdır. Ağalı "ağillı kəndi"nə, - burada video-da da siz onu gördünüz, - ötən bahar aylarında heyat qayıdır. Orada sakinlər xoşbəxt yaşayırlar. Mən Ağalı Kəndində dəfələrlə olmuşam - sakinlərin qayıdışından əvvəl və sonra. Mən onun şahidi oldum ki, oraya qayıdan insanlar öz köklərinə nə dərəcədə bağlıdır. Heç zaman öz Vətənini görməyən gənc nəsil qayıdır. Bu, onu nümayiş etdirir ki, Azərbaycan xalqı öz köklərinə necə dərindən bağlıdır. Bütün keçmiş məcburi köçkünlər se-birsizliklə gözləyirdilər ki, bizim torpaqlar azad edilsin və onlar qayıtməq imkanına malik olsunlar. Onlar bu imkandan 30 il ərzində Ermənistən tərəfindən mehrum edilmişdi. Ancaq üç il əvvəl biz bu işğala son qoymuşdık.

Bu gün Zəngilan beynəlxalq tədbirə

dədiyim kimi, Azərbaycan bunu öz şəxsi dövlət vəsaiti hesabına həyata keçirir. Biz heç bir maliyyə dəstəyi, heç bir maliyyə yardımını almırıq. Burada istisna iki qardaş ölkədir - Özbəkistan və Qazaxıstan prezidentləri cəox səxavətli şəkildə bize biri məktəb, biri isə incəsənət mərkəzini hədiyyə edib. Özbəkistan Füzulidə məktəb tikdi, digəri isə yekunlaşmaq üzrədir.

Yəni, bu, Azərbaycan üçün cəox böyük maliyyə yüküdür. Ancaq Böyük Qayıdış Programının icrası bizim üçün bir nömrəli vəzifədir.

İnsanlar erməni işgalindən cəox əziyyət çəkiblər, çətin şəraitdə yaşayıblar, mənəvi çətinliklərlə üzləşiblər. Onlar özlərinin haqlı hüquqlarından mehrum ediliblər, öz Vətənlərindən mehrum ediliblər, qəbiristanlıqlarını ziyarət etməkdən mehrum ediliblər. Yeri gəlmişkən, qəbiristanlıqların böyük bir hissəsi işgalçi qüvvələr tərəfindən tamamile dağıdılıb. Onlar bu imkanı, bu fırsatı 30 il gözləyirdilər ki, buraya qayıda bilsinlər. İkinci Qarabağ müharibəsi - bizim şəhər Qələbəmizlə bitən müharibə onlara bu şəraiti yaratdı. Bu gün onların bizdən gözləntiləri odur ki, onları tezliklə bu yerlərə qaytarıq.

Böyük Qayıdış Programı və onun icrası artıq imkan vermişdir ki, keçmiş məcburi köçkünlər Laçın şəhərinə qayıtsınlar, Füzulidə şəhərinə qayıtsınlar, Ağalı kəndinə qayıtsınlar, Talyış və Zabux kəndlərinə qayıtsınlar. Yəni, bu gün 8 şəhər və 92 kəndin Baş planı artıq təsdiqlənib və 30 kəndin təməli qoyulub. Qarşidan gələn illerde cəox böyük, irihəcmli yaşayış layihələri həyata keçiriləcək, xüsusən de Şuşa və digər şəhərlərdə. Bu, bizim programın tərkib hissəsidir.

Diger bir element infrastrukturdur. Məsələn, dünən mən burada - Zəngilanda 10 meqavat gücündə yeni Su Elektrik Stansiyasının açılışını etdim. Ancaq növbəti altı ay ərzində onun imkanları 40 meqavata çatdırılacaq. Azad olunmuş ərazilərdə bu gün 90 meqavat həcmində hidroelektrik enerji artıq təmin edilir. Yəni, azad olunmuş bütün ərazilərimiz yenidən bizim mərkəzi şəbəkəmizə qoşulur və tam integrasiya edilib. Bizim azad olunmuş ərazilərdə hidroelektrik enerjinin həcmi bu ilin sonunadək 170 meqavat, 2024-cü ilin sonuna qədər 270 meqavat olacaq. Bu da təbii ki, bizim yaşıllı enerji gündəliyimizə böyük töhfə olacaq. Çünkü Şərqi Zəngəzur və Qarabağın 10 min meqavat yaşıllı enerji potensialı var. Buraya həm güneş, həm külək, həm də su elektrik stansiyaları addır. Bu, Azərbaycanın potensialının cüzi bir hissəsidir. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda külək enerjisinin potensialı 157 qıqavat təşkil edir. Tezliklə, Azərbaycan yaşıllı enerjini ixrac edən ölkə olacaqdır. Hətta yaşıllı hidrogen ixrac ediləcəkdir. İlkən hesablamalara görə, bizim potensialımız cəox böyükdür. Güneş enerjisine gəldikdə, artıq Cəbrayıllı rayonunda 240 meqavat həcmində yeni stansiya tezliklə icra olunacaq. Ümid edirəm ki, bu layihəye gələn il başlanılaçaq.

Enerji potensialı, nəqliyyat, yaşayış layihələri - bunların hamisi bizim gündəliyimiz tərkib hissəsidir. Əminəm ki, biz bütün vəzifələrə, hədəflərə nail olacaq və növbəti üç ilde 100 min-dən cəox keçmiş məcburi köçkünlər evlərinə qaytaracaq. Yeri gəlmişkən, qeyd edim ki, artıq 2300 məcburi köçkünlər evlərinə qayıdır və ilin sonunadək onların sayı 5500-ə çatdırılacaq.

(Ardı 4-cü səhifədə)

Zəngilanda 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumunun açılış mərasimi keçirilib

Prezident İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində çıxış edib

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

Diqqətinizə çatdırmaq istədiyim digər məsələ odur ki, Ermənistanın işğalından eziyyət çəkən köçkünlərimiz 30 il ərzində Azərbaycanın müxtəlif bölgelərində yaşayırdılar. Hökumət hər il onlar üçün 300-500 milyon ABŞ dolları arasında vəsatit ayırdı ki, yeni yaşayış layihələri icra edilsin, yeni yaşayış məntəqələri tikilsin. 300 minden çox məcburi köçküñ yaxşı şəraitlə, yeni mənzillərlə, evlərlə temin edilmişdir. Ancaq torpaqlarımız azad edilən kimi, biz sorğu keçirdik və onların mütləq əksəriyyəti evlərinə qayıtmaq arzusunu ifadə etdilər. Bu gün artıq qayıtmaq istəyen insanlardan ibarət növbə yaranıb. Onlar Bakıdan, ölkəmizin ikinci böyük şəhəri Sumqayıtdan, Gəncədən və digər bölgelərimizdən qayıtmaq isteyirlər. Onlar şəhərlərdən kəndlərə qayıtmaq isteyirlər. Yeni, bunu da düzgün qymətləndirmək lazımdır. Bu gün hər kəs urbanizasiyadan danışır. Bizdə də bu mövzu var. Bizim bu problemimiz uzun illərdir yaşanır - insanlar bölgelərdən, kəndlərdən şəhərə can atır. Çünkü şəhərdə daha çox iş yerləri, məşşulluq imkanları var və özləri üçün daha yaxşı şərait yaratmaq isteyirlər. Amma bu gün biz onun şahidiyik ki, Bakıdan, Sumqayıtdan, Gəncədən, Mingəçevirdən, digər şəhərlərdən kəndlərə axın baş verir. Bu isə ilk növbədə Azərbaycan xalqının öz Vətəninə nə dərəcədə bağlı olduğunu göstərir. Onlar öz vətənlərində, əedadlarının vətənlərində yaşamaq isteyirlər.

Hesab edirəm ki, bu gün burada - Zəngilanda, növbəti günlərdə Forumun Bakıda davam etdiyi müddətdə müzakirələr təkcə şəher planlaşması və inkişafa dair təcrübə mübadiləsi ilə bağlı olmaya-çaq, regionun gələcəyi barədə də fikir mübadiləsi aparılacaq. Bir bu regionun gələcəyini necə görürük? Diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm ki, bizi qarşı 30 il ərzində etnik təmizləmə, işğal və ərazilərimizin məhv həyata keçirilib, bir milyondan çox azərbaycanlı evlərindən didərgin salınıb. Onların 200 minden çoxu həzırkı Ermənistan ərazisindən deportasiya olunub. Bizim şe-

mışdı. Onlar Yaxın Şərqdən və digər ölkələrdən, diaspor tərəfindən dəvət edilmişdir.

Ermənistan beynəlxalq hüququn normalarını və qaydalara kobud şəkildə pozurdu. Cenevre Konvensiyasına əsasən, cinayet töredirdi. Ancaq beynəlxalq ictimaiyyət bu ölkəyə qarşı sanksiya tətbiq etmedi. Onları heç ictimai şəkildə qınamadılar. Onlara açıq şəkildə çağırış etmirdilər ki, öz qoşunlarını bizim ərazimizdən çıxarsın.

Beləliklə, ikinci Qarabağ müharibəsinin başlaması təkcə Ermənistanın işğal siyaseti ilə bağlı deyildi, bu məsələni həll etməye mandatı olan ölkələrin bunu gözardı etməsi idi. Sülhə nail olmaq olardı, bu, mümkün idi. Azərbaycan hər zaman danışıqlar masasında konstruktiv idi. Biz 28 il ərzində ədalətin bərpə edilməsini gözledik. Nəticədə isə bunu özümüz etməli olduğuz. Biz 44 gün ərzində bunu etdik. 44 günlük müharibə qəçiləz idi. İlk olaraq artıq sadaladığım səbəblərdən, ikincisi isə Ermənistan bu məsələni dondurmaq isteyirdi. Hesab edirdi ki, Azərbaycanda yeni yetişən

Bu gün də erməni xalqı onlara nifrət edir. Ancaq hazırlı Ermənistan hakimiyəti ilə bağlı olan ümidişlər şisirdilmişdi. İndiki Ermənistan hakimiyəti istəsəydi, Azərbaycanla sülhə gelərdi, bunu edə bilərdi. Azərbaycan buna hazır idı, beynəlxalq vasitəcılər bunu bilirdilər. Keçmiş həmsədrələr bilirdi ki, biz bunu Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün bərpası əsasında dinc yolla həll etməye hazır idik. Biz Azərbaycandakı erməni azlığın hüquqlarını bərpə etməyə, tə-

edən ölkələrə baxsaq, görərik ki, onlar istəsəyidilər, buna çoxdan nail olmuşdular. Baxın, BMT Təhlükəsizlik Şurasının üç daimi üzvü, üç nüvə ölkəsi - onlar keçmiş Minsk qrupunun həmsədrəri idi. O qrup ki, işgala son qoymaq üçün mandatı var idi və bu, ATƏT-in çətiri altında həyata keçirilirdi. Amma bizim üçün digər hüquqi çərçivə də var idi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnamesi var idi ki, onlar bizim ərazilərimizin işğaldan qeyd-şərtsiz və tam azad olunmasını tələb etdirdi. Onlar 1993-cü ildə qəbul edilmişdi.

Onlar kağız üzərində qalmışdı. Çünkü siyasi iradə yox idi və məlum idi ki, Ermənistan bunu istəmir. Onlar status-kvonu əbədi saxlamaq isteyidilər. Onlar bizim torpaqlarımızı daim öz nəzarətində saxlamaq isteyidilər. Onlar bu yerlərdə, o cümlədən burada - Zəngilanda qanunsuz məskunlaşma aparırdılar. Ola bilər ki, bu, Zəngilanda o qədər də geniş vüsət almamışdı, amma Laçında, Kəlbəcərədə, Şuşada minlərlə qeyri-qanuni sakın məskunlaşdırıldı-

nəsil Qarabağı unudacaq. Amma onlar böyük səhvə yol verdilər. Bu gün Füzulidə, Laçında, Zabuxda, Ağalida, Talışda təhsil alan yüzərlə məktəblər bu torpaqları görməyib. Çünkü Azərbaycan xalqının yaddaşından bu tarixi, bu torpaqları heç kim sile bilməz. Aydın idi ki, Ermənistan vəziyyəti məhz bu şəkildə öz nəzarəti altında saxlamaq isteyirdi. Düşünürdülər ki, nə sülh, nə müharibə - davamlı danışıqlar mezhə belə də sürəcək. Eyni zamanda, yeni Ermənistan hakimiyəti ilə bağlı ümidişlər tədricən boşça çıxdı.

Əvvəlki hökumət, nəzər salsaq aydın görərik ki, Ermənistan kriminal hərbi cinayətkarlar tərəfindən idarə olunan bir rejim idi. İki prezident özləri Xocalı soyqırımında iştirak edənlər idi. Onlar buna görə cavab verməlidirlər, məsuliyyət daşımaçılarıdır. Onlar Azərbaycan torpaqlarını talayanlar idi. İyirmi il ərzində onlar əllərindən gələnə edirdilər ki, bizim işğal olunmuş torpaqlarımızda bu taktikanı işlətsinlər, həmin taktikəni Ermənistanda da tətbiq etməyə başladılar.

min etməyə hazır idik. İndi isə müharibədən sonra və sonuncu hərbi əməliyyat ki, baş verdi, on gün əvvəl biz yenidən bunu bəyan etdik: Qarabağ erməni əhalisinin hüquqlarını təmin edəcəyik. Artaq biz onlara bu məsələ ilə bağlı, reinteqrasiya ilə bağlı öz baxışımızı təqdim etmişik, onların dini, təhsil, mədəni, bələdiyyə hüquqları - beynəlxalq konvensiyalara uyğun olaraq bütün bu məsələlər həll ediləcək. Bu, Azərbaycanın iştirakçısı olduğu bütün konvensiyalara, bizim konstitusiyamıza və beynəlxalq öhdəliklərimizə uyğun həyata keçiriləcək.

Ancaq ikinci Qarabağ müharibəsindən əvvəlki vəziyyətə qayıdanda, hesab edirəm ki, hazırlı Ermənistan hakimiyəti bu fürsəti əldən verdi. Onlar bizi düzgün qiymətləndirmədilər, öz imkanlarını düzgün qiymətləndirmədilər. Onların planları var idi ki, bizi qarşı xarici hərbi yardım olunacaq. Onlar təbii ki, burada ciddi yanıldılardı. Aydın məsələ idi ki, Azərbaycan öz ərazisində döyüşlər aparırdı. Bu, bizim

hüququmuz idi. Bize BMT Nizamnaməsinə uyğun olan özünümüdafiə hüququnu tanıyan məsələ idi. Üç il bundan önce Ermənistan kapitulyasiya etmeli oldu. Bəs, bundan sonra nə baş verdi? Demək olar ki, biz dərhal sülh danışıqlarına başladıq. Otuz il ərzində münəqşədən, soyqırımından, nifrətdən eziyyət çəkən xalq və ölkə ciddi siyasi iradə göstərdi, siyasi addım atdı: biz sülh teklif etdik. Biz müvafiq komissiyaların yaradılmasını təklif etdik ki, sərhədin delimitasiyası aparılsın. Ancaq Ermənistan buna müsbət cavab vermedi. Həmin bu yeni sülh danışıqları heç bir tərəqqiyə gətirib çıxarmadı. Üç il ərzində bunu etmək olardı. Yenidən yanlış hesablama, yenidən hansısa xarici himayədarlara arxalanma yenidən çətin və mürəkkəb vəziyyət yaratdı.

Ermənistan hökumət rəsmilərinin, xüsusiət yüksək səviyyəli rəsmilərin ritorikasına baxsanız, bu gün onlar bizi heç etmediyimiz məsələlərdə ittihad edirlər. Ermənistanın hazırlı rəhbəri 2019-cu ildə Xankəndidə tribunadan bəyan etdi ki, "Qarabağ Ermənistanın rəhbəri və nöqtə". Bu da bizim qırımızı xəttimiz idi. Ona qədər heç kəs bele bir ifade işlətməmişdi. Bu da təbii ki, atəşkəsin pozulması idi: yəni, əhəmiyyətsiz, mənasız danışıqlara nə ehtiyac var? Ermənistanın rəhbəri Azərbaycanın beynəlxalq səviyyəde tanınmış bir hissəsinin Ermənistana məxsus olduğunu rəsmi şəkildə deyirse, burada hansı danışıqlardan söhbət gedə bilər? Buna baxmayaraq, biz yenə də hesab edirdik ki, bəlkə bu, siyasi yanlışlıqdır. Lakin bundan sonra Ermənistanın müdafiə naziri bəyan etdi ki, Ermənistan bizimlə yeni ərazilər uğrunda yeni müharibəyə hazırlıdır. Yəni, onlar bizi yeni işğalla hədələyirdilər. Belə çıxır ki, bizim ərazimizin 20 faizinin işğali onlara kifayət etmirdi. Onların planı var idi ki, Bakıya çatışınlar, hətta Xəzər dənizində çıxınlar. Onların planlarında tanklarla Bakıya gəlmək var idi. Ancaq Ermənistana məxsus tanklar bu gün bizim Hərbi Qənimətlər Parkında nümayiş etdirilir. Bir çox yanlışlıqlar, yanlış hesablamalar, bizim potensialımızı, qüvvəmizi və gücümüzü nəzərə almadıq - bu, region üçün ciddi bir fəlakətə səbəb oldu.

(Ardı 5-ci səhifədə)

Zəngilanda 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumunun açılış mərasimi keçirilib

Prezident İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində çıxış edib

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Azərbaycanla Ermənistən arasında münasiətlərin normallaşması üçün hətta yene də şans var idi. Ancaq onlar Azərbaycana qarşı bütün ərazi iddialarına son qoymalı idilər. Onlar ziddiyətli bəyanatlara son qoymalı idilər. Bir tərəfdən deyirdilər ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyırlar. Digər tərəfdən isə sentyabrın 2-de Ermənistən rəhbəri qondarma rejiminə rəhbərə onun müstəqilliyi ilə bağlı təbrik məktubu göndərmişdi. Yəni, bu, necə mümkün ola bilər? Bu o demək idi ki, utancverici məglubiyətdən üç il sonra, öz məlumatlarına görə, 12 min fərarisə olan, bizim ərazilərimizden sprinter kimi qaçan həmin Ermənistən bize qarşı yeni ərazi iddiası irəli sürür.

Bu, artıq qızımız xəttin növbəti dəfə pozulması idi. 9 sentyabr tarixində artıq bu, neçənci qızımız xəttimiz idi. Qondarma Dağılıq Qarabağın qondarma "parlament"i 22 nəfərin səsi ilə "Dağılıq Qarabağ rejimi"nin "prezidenti"ni seçdi və həmin o "prezident" öz çıxışında qeyd etdi ki, biz status uğrunda mübarizə aparaçaq. Yəni, bu nə deməkdir və biz buna necə cavab verməliyik?! Biz buna necə döze bilərdik? Əlbəttə, biz buna döze bilməzdik. On gün bundan əvvəl baş verən hadisələrin səbəbi Ermənistən baş nazirinin məsuliyyətsiz siyaseti və onun himayədarlıq etdiyi Qarabağdakı separatçılar idi, onların hərəkətləri idi.

Antiterror tədbiri 24 saatdan az müddətde həyata keçirildi. Bunun nəticəsi ne oldu? Biz davam etdikmi? Xeyr! Bizim belə bir niyyətimiz yox idi. Biz nəticədə harada istəsəydi orada dayanacaqdıq. Bunu demək o qədər də çetin deyil. Ancaq bizim niyyətimiz bundan ibarət deyildi. Biz Ermənistən ərazi bütövlüyünü tanımışq, bunu bəyan etmişik və bunu səmimi deyirik. Yəni, bizim başqa niyyətlərimiz olsayıdı, əməliyyat sentyabrın 20-də dayanmadı. Mən bunu hər kəsin bilməsini istəyirəm. Bunu Ermənistən hakimiyyəti də bilsin, onun arxasında duran himayədarları da bilsin, bu gün Azərbaycana qarşı qəbul edilməz planlar cızan tərəflərə buradan mesaj verirəm: Bizim səbrimizle oynamasınlar. Biz səbirliyik, ancaq qətiyyətliyik. Biz haqlı olduğumuzu sübut ede bilirik və edirik. Ona görə yox ki, bizim gücümüz var, cünki haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir.

Sentyabrin 20-dən sonra artıq zaman yetişib ki, bizim nümayəndələr əyleşsin və sülh sazişinin layihəsi üzərində işləsin. 20 sentyabrdə biz suverenliyimizi artıq bərpa etmişik. Bundan sonra da sülh sazişinin tezlikle imzalanması daha asan olacaqdır. Bununla yanaşı, təbii ki, gərək sərhədlərin delimitasiyası üzərində fəal surətdə çalışaq və uzun müddət sürən bu qarşı-

durmaya son qoyaq. Azərbaycanda biz sülh istəyirik. Zəngilanda bu gün gördükəriniz onu sübut edir ki, biz sülh istəyirik, biz bu əraziləri bərpa etmək istəyirik, soydaşlarımızı vətənə qaytarmaq istəyirik. Biz Qafqazda sülh və sabitlik istəyirik. Bu, məməkündür və seçim Ermənistənidir.

2020-ci il noyabrın 8-de Şuşa Ordumuz tərəfindən azad olundu və bu, bizim iradəmizin təzahürü idi. Bundan iki gün sonra Ermənistən kapitulyasiya aktına imza atdı və Azərbaycan 30 illik işğala son qoysdu. Aprelin 23-də biz Ermənistənla sərhəddə sərhəd-keçid məntəqəsini yaratdıq və ərazi bütövlüyümü tam təmin etdik. Çünkü bütün sərhədlərimizə nəzareti bərpa etdik. Əlbəttə, sentyabrın 20-də biz öz suverenliyimizi bərpa etdik. Yəni, artıq "boz" zonalar yoxdur, qeyri-qanuni strukturlar yoxdur və torpaqlarımızda separatçılığa son qoymubdur. Bu, bizim güclü siyasi iradəmizin göstəricisidir. Bu, Azərbaycan hökumətinin Ermənistənla sülhə hazırladığını göstərir və bu, yaxşı signaldır, - bəziləri hələ də qisasçılıq, revanşist ideyalarla yaşıyırlar, - bu, onlara güclü signaldır ki, bu fikirlərdən daşınsınlar.

Bi 20 sentyabrdə Qarabağdakı Ermənistən ordusuna bəyan etdik: silahlarınızı yerə qoyun və oraları tərk edin. Belə də oldu və bu, baş verdi. Yəni, biz sözümüzə, vədimizə eməl edirik, ona sadıq. Əminəm ki, Ermənistən hökuməti bu hadisələri düzgün şəkildə təhlil etsə, "Qarabağ Ermənistandır!" bəyanatından sonra - 2019-cu ildə verilən bəyanatdan sonra 20 sentyabradək baş verənləri düzgün təhlil etsə, sülh əlçatandır. Bu, gələcəkle bağlı bizim baxışımızdır. Bu, regionun gələcəyi ilə bağlı baxışımızdır və hesab edirəm, bəy-nəlxalq aktorlar və qonşular görecəklər ki, bizim münasibətimiz konstruktivdir.

Əziz qonaqlar, hörmətli dostlar, bir daha Şərqi Zəngəzura, Zəngilana xoş gelmişiniz. Forumu uğurlar arzu edirəm.

Sonra BMT-nin Məskunlaşma Programının icraçı direktoru xanım Maimuna Mohd Şərif çıxış edib.

Xanım Maimuna Mohd Şərifin çıxışı

- Təşəkkür edirəm, cənab moderator!

Zati aliləri, cənab Prezident İlham Əliyev.

Cox hörmətli nazirlər, xanım Vladanka Andreyeva.

Hörmətli nümayəndə heyəti, xanımlar və cənablar.

Hamının sabahınız xeyirli olsun. Mən çalışıb Azərbaycan dilində tələffüz etdim. Ümid edirəm, doğru tələffüz etdim. Burada 2-ci Milli Şəhərsalma Forumunun keçirilməsi ilə üzv ölkələr və şəhər rəhbərləri 11-ci Dayanıqli İn-

ciliği, cənab Prezident İlham Əliyevin himayəsi ilə keçirilən ikinci Forumda iştirak etmək dən məmənunluğumu bildirirəm. Bildiyiniz kimi, global, kifayət qədər Ümumdünya Şəhərsalma Günü Qafqaz regionunda oktyabrın gələn bazar ertəsi günü qeyd edilir və eslində, məhz şəhərlər inkişafın ve bərpanın hərəkətverici qüvvəsidir.

Cənab Prezident, Sizin üzərinizə götürdüyünüz öhdəliyə əsasən, Zəngilanda keçirilən 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumu həqiqətən təqdirəlayiqdir. Əsas məqsəd bildiyiniz kimi, daha yaşıl, daha sağlam inkişaf, sözün həqiqi mənasında, təqdirəlayiqdir. Təbiətə ahəngdar şəkildə, eləcə də su resurslarının, eyni zamanda, məhz məkanın düzgün idarə edilməsi ilə Siz şəhər vətəndaşları üçün daha parlaq gələcəyi təmin etmiş olursunuz. BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş də bu yaxınlarda Nyu-Yorkda Dayanıqli Inkişaf Məqsədləri (DİM) ilə bağlı keçirilən tədbirdə qeyd etmişdi ki, DİM-in bərpa planına kifayət qədər ehtiyacı var və artıq bütün dünyadan gözləri üzv dövlətlərə yönəlib.

Cari Milli Şəhərsalma Forumunda Azərbaycan hökuməti, bütün aidiyəti qurumlar, eləcə də yerli icra hakimiyyəti, idarəetmə qurumları illik platformada üzərinə götürdüyü Dayanıqli Inkişaf Məqsədləri ilə bağlı müvafiq olaraq məlumat, hesabat verirlər.

BMT də aidiyəti qurum olaraq, yeni şəhərsalma gündəlikçi cərçivəsində Dayanıqli Inkişaf Məqsədlərini, eyni zamanda, ərazi, iqtisadi və etraf mühit planlaşdırmasını özündə ehtiva edir. Bəli, Milli Şəhərsalma Forumu məhz ən ali zirvədən tutmuş, - söz düşmüsən, Azərbaycanın həqiqətən də bariz nümunəsi fonda - milli səviyyədə keçirilən belə bir şəhərsalma forumu ölkələr üçün, nümayəndələr üçün də 2024-cü ildə Qahirəde keçiriləcək müvafiq tədbir üçün həqiqətən de mü hükm platformadır. BMT-nin Baş Assambleyasının 78-ci sessiyasında qeyd olunduğu kimi, günümüzdə artıq köhnəlmış, qeyri-funksional və ədalətsiz bir nizamda məhz memarlıq gələcəkdə DİM-lərin inkişafına müümət təhfə vere bilər. Milli səviyyədə isə bütün bu işlər, iqtisadi, sosial ərazi planlaşdırılması Azərbaycanın təbii ki, Zəngilanda nümayiş etdirdiyi inkişafla paraleldir. Burada inklüziv, düzgün ərazi yanaşması milli inkişaf planında vəhdət halı almışdır.

Cox hörmətli tədbir iştirakçıları, keçən il vurğuladığım kimi, əsas xidmetlər üzrə boşluğunu doldurmaq, eyni zamanda, evlərlə bağlı idarəetmə yalnız və yalnız resurs və məlumatlar strateji şəkildə doğru-düzgün idarə edildikdə mümkin olacaqdır. Milli Şəhərsalma Forumunun keçirilməsi ilə üzv ölkələr və şəhər rəhbərləri 11-ci Dayanıqli İn-

kişaf Məqsədinə və bütün diğər DİM-lərə nail olmaq üçün düzgün siyasetin həyata keçirilməsi baxımından mühüm məlumatlar əldə edə bilirlər. Bəli, bunlar bir-biri ilə kəsişən, eləcə də milli, mərkəzi və yerli idarəetmə qurumlarına milli inkişaf programı siyasetin real əməli tədbirlərlə müsbət nəticələrə getirib, çıxarmasına rəvac verir. Üzv dövlətlərə dəstək göstərmək üçün BMT-nin Məskunlaşma Proqramı Milli Şəhərsalma Forumuna öz töhfəsini verməkdər. Qeyd edim ki, mənim komandam burada - 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumunda iştirak edir. Mehəz burada, bu yüksək səviyyəli tədbirdə əldə olunan məlumat və aletlər, bildiyiniz kimi, noyabrda keçiriləcək növbəti tədbirdə istifadə ediləcəkdir.

Təşəkkür edirəm, çox sağ olun!

Müxtəlif çağırış və qeyri-müyyənliklər qarşısında iqtisadi cəhətdən inkişaf edə biləcək davamlı şəhərlərin quşulması ilə bağlı strategiyaların müzakirəsi, fikir mübadiləsi və əməkdaşlıq üçün müxtəlif maraqlı tərəfləri, ekspertləri, siyasetçiləri və icmaları bir araya gətirən Forumun açılış mərasimindən sonra tədbir müxtəlif mövzularda sessiyalarla davam edib. Əvvəlcə "Birgə yenidənqurma - regional dayanıqlılıq və davamlı inkişaf üçün əməkdaşlıq imkanları" adlı xüsusi sessiya təşkil olunub.

Sonra "Dayanıqli və davamlı inkişaf: strategiyalar, fəaliyyət istiqamətləri və beynəlxalq əməkdaşlıq imkanları" adlı birinci sessiyada yenidənqurma - azad edilmiş ərazi zərərlərin reabilitasiya strategiyaları, birgə hərəkət, əlaqələndirmə və regional iqtisadi inkişaf üçün nəqliyyatın imkanlarının gücləndirilməsi, rifah və sülh üçün körpülər qurmaq, münəqşələrin həllində və şəhərsalmanın inkişafında beynəlxalq əməkdaşlığın rolü ki mi məsələlər müzakirə edilib.

"Viranlıdan dayanıqlığa: parlaq gələcəyə aparan yol" adlı ikinci sessiyada gizli təhlükə ilə mübarizə - minalarla çirkələnmə və onun dayanıqli inkişafa təsiri, regional mərkəzlərin dirçəlişi, Qarabağda əməkdaşlıq imkanlarından səhəbətli, Zəngilan şəhərinin Baş planı ilə tanışlıq olub.

Sonda tədbir iştirakçıları Ağalı "ağillı kənd"inə sefər edib və Zəngilanda sürətə aparılan yenidənqurma layihələri ilə tanış olublar.

Qeyd edək ki, NUFA2-nin növbəti sessiyaları paytaxt Bakıda təşkil olunacaq və oktyabrın 1-de yekunlaşacaq. Oktyabrın 2-de isə paytaxtımız ilk dəfə olaraq Ümumdünya Məskunlaşma Gününe ev sahibliyi edəcək. Həmin gün nüfuzlu beynəlxalq ekspertlər və dövlət rəsmiləri "Dayanıqli şəhər iqtisadiyyatı. Şəhərlər inkişafın və bərpa-nın aparıcı qüvvəsi kimi" mövzusu altında elçətan və keyfiyyətli şəhər həyatının təşviqi və dayanıqli şəhərlərin inkişafı üzrə çağrılarıların müzakirəsini aparacaqlar.

Azərbaycanın müdafiə naziri ilə ABŞ müdafiə katibinin siyasi məsələlər üzrə müavini arasında telefon danışıği olub

Sentyabrın 26-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovla Amerika Birleşmiş Ştatlarının müdafiə katibinin siyasi məsələlər üzrə müavini xanım Sənəsa Beykerin təşəbbüsü ilə telefon danışıği olub.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, tərəflər ölkələrimiz arasında əlaqələr, regiondakı vəziyyət və təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı etraflı fikir mübadiləsi aparıblar.

Telefon danışığının zamanı, həmçinin ölkələrimiz arasında ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri də müzakirə olunub.

Azərbaycanın müdafiə naziri MDB Müdafiə Nazirləri Şurasının növbəti iclasında iştirak edib

Sentyabrın 29-da Rusiya Federasiyasının Tula şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyi iştirakçı-dövlətlərinin Müdafiə Nazirləri Şurasının iclası keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, Azərbaycan Respublikası

sının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov iclasda iştirak edib.

Iclasda cari hərbi əməkdaşlıq və qarşıda duran məsələlər müzakirə olunub.

Azərbaycanın Belarus əsilli Milli Qəhrəmanının xatirəsi anılıb

Azərbaycanın Belarusdakı səfirliliyinin əməkdaşları və hərbi attaşə aparatının nümayəndələri Anım Günü ilə əlaqədar sentyabrın 27-də Azərbaycanın Milli Qəhrəmanını, Belarus əsilli Anatoliy Nikolayeviç Davidoviçin məzərini ziyarət edərək önnə əklil qoyub, xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Səfirlikdən AZORTAC-a bildiriblər ki, sonra Milli Qəhrəmanın Slutskda yaşayan anası Kima Davidoviç evində ziyarət olunub, onun səhhəti və qayğıları ile yaxından məraqlanılıb, səfirlilik adından ona sovgat verilib.

Səfir Ülvi Baxşəliyev Birinci Qarabağ məharibəsində qəhrəmancasına döyüşərək həlak olan mayor A.N.Davidoviçin göstərdiyi şücaət və igidliyin Azərbaycan tərəfin-

dən yüksək qiymətləndirildiyini, ölümündən sonra onun Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görüldüyünü bildirib.

Diplomat vurğulayıb ki, Və-

tən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmüş, ölkəmizin ərazi bütövülüyü uğrunda mübarizədə canlarını fəda etmiş əsgər və zabitlərimizin xatirəsinə dərin ehtiramın ifadəsi olan 27 Sentyabr - Anım Günündə A.N.Davidoviçin məzarının ziyarət olunması ona olan ehtiramın ifadəsidir.

Səfir, həmçinin Azərbaycan-Belarus münasibətlərinə toxunub.

K.Davidoviç oğlunun xatirəsinə olan dərin ehtirama, eləcə də özüne göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Prezidentinə və dövlətinə minnətdarlığını bildirib. Milli Qəhrəmanın anası Azərbaycanın Qarabağda suveren hüquqlarını bərpə etməsi və ölkənin ərazi bütövülüyünün təmin olunmasını böyük sevincə qarşılığında vurgulayıb.

Azad olunmuş ərazilərdə mühəndis təminatı üzrə tədbirlər davam edir

Azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycan Ordusunun Mü-

həndis Qoşunlarının hissə və bölmələrinin fəaliyyəti nəticəsində öten həftə ərzində 199 ədəd tank əleyhinə, 94 ədəd piyada əleyhinə mina aşkar edilərək zərərsizləşdirib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, bundan başqa, mürəkkəb relyefli, o cümlədən çətin keçilən qayalıq ərazilərdə nəqliyyat vasitələrinin tehlükəsiz hərəkətinin təmin edilməsi məqsədi ilə digər dövlət qurumları ilə qarşılıqlı əlaqədə 8 km-dək

yeni təminat yolları çəkilib. Qısa müddət ərzində 300 km-dək mövcud təminat yolları təkmilləşdirilərək bərpə edilib.

Mina təmizlənmə işlərində əsas səyələr azad edilmiş ərazilərdəki yaşayış məntəqələri, əkin sahələri, yollar və infrastruktur obyektlərinə yönəldilib.

Qeyd olunan ərazilərdə mühəndis təminatı üzrə zəruri tədbirlər plana uyğun davam etdirilir.

Qarabağ bölgəsindəki mülki obyektlərdə aşkarlanan külli miqdarda silah-sursat müsadirə edilib

Qarabağ bölgəsində uzun müddət zavod kimi fəaliyyət göstərən tərk edilmiş bir neçə obyektlərə baxış keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, baxış zamanı mülki təyinatlı zəvodların ərazisində, eləcə də saxlanclarında külli miqdarda döyüş texnikası, müxtəlif təyinatlı atıcı silahlar, minaataan mərmiləri ilə dolu yesiklər və digər döyüş vasitələri aşkar edilib.

Qeyd edək ki, Silahlı Qüvvələrimiz tərefindən həyata keçirilən lokal xarakterli anti-terror tədbirlərindən sonra Qarabağ bölgəsində bir neçə mülki təyinatlı obyektlərin uzun müddət hərbi məqsədlər üçün istifadə edilməsi müəyyən edilmişdir.

Qarabağda Büyük Vətən Məharibəsi iştirakçılarının xatirəsinə ucaldılmış kompleks hərbi məqsədlər üçün istifadə olunub

Qarabağ bölgəsinə baxış zamanı Xocavənd rayonu ərazisində Büyük Vətən Məharibəsi iştirakçılarının xatirəsinə ucaldılmış memorial kompleksdə xeyli sayıda silah-sursat aşkar edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, kompleksdə aşkar edilən külli miqdarda döyüş sursatı və müxtəlif çaplı silahlar buranın silah-sursat anbarı kimi istifadə edildiyini sübut edir.

Qarabağ bölgəsində müsadirə edilmiş döyüş texnikası, silah və sursat - SIYAHİ

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində keçirilən lokal xarakterli anti-terror tədbirləri başa çatıqdan sonra müsadirə edilmiş döyüş texnikası, silah və sursat barədə sentyabrın 29-u saat 18:00-a olan məlumat.

SİLAHLAR

1. Atıcı silahlar - 2215
2. Qumbaraatanlar - 216
3. Top və haubitsalar - 42
4. Minaataanlar - 59
5. Tank əleyhinə silahlar - 37
6. HHM silahları - 133

CİHAZLAR

1. Optik cihazlar - 261
2. Digər cihazlar - 35

TƏCHİZAT

1. Fərdi təchizat vasitələri - 710
2. Müxtəlif silahların qurğuları - 9
3. Digər təchizat vasitələri - 2226

TEXNİKƏ

1. Zirehli texnika - 20
2. Avtomobil texnikası - 173
3. Qoşqular - 21
4. Yardımcı texnika - 9

DÖYÜŞ SURSATLARI

1. Raketlər - 984
2. Top və haubitsa mərmiləri - 2760
3. Zenit top mərmiləri - 2627

AZƏRBAYCANIN QARABAĞ BÖLGƏSİNDE KEÇİRİLƏN LOKAL XARAKTERLİ ANTI-TERROR TƏDBİRLƏRİ HƏR BƏSƏ ÇATIQLADAN SONRA MÜSAĐİRƏ EDİLMƏDİK DÖYÜŞ TEHNİKASI, SILAH VƏ SURSAT BARƏDƏ 29 SENTYABR SAAT 18:00-A OLAN MƏLUMAT

Şəhər	Top	Döyüş silahları
1. Məmmədliye	2215	1. Rəqəmli silahlar
2. Qarabağ	216	2. Top və haubitsa mərmiləri
3. Gəncə	59	3. Minaataanlar
4. Məmmədliye	42	4. Vəzifəli silahlar
5. Məmmədliye	37	5. Tank əleyhinə silahlar
6. Nəvdətuləhməd	133	6. Döyüş silahları
7. Nəvdətuləhməd	26	7. Döyüş silahları
8. Qarabağ	1416	8. Döyüş silahları
9. Şəhər	2226	9. Döyüş silahları
10. Tərtəb	2144	

27 Sentyabr - Anım Günü ilə əlaqədar Azərbaycan Ordusunda silsilə tədbirlər keçirilib

Azərbaycan Ordusu düşmənin istehkam qurğuları ve sədlərini qısa müddətdə darmadağın etdi, döyüşə-döyüşə mövqə qələbələri qazandı. Bu qələbələr Böyük Qələbənin başlanğıcı idi. Azərbaycan əsgəri qətiyyətə döyüşürdü, Vətənin adından döyüşürdü, şəhidlərimizin ruhunu da sıralarında bilib döyüşürdü, işgali sonlandırmış, Ali Baş Komandanın döyüş əmrini qələbə ilə tamamlamaq üçün döyüşürdü...

İkinci Qarabağ müharibəsi xalqı da, xalq-ordu birliyini də əsgərləşdirmişdi. Döyüş əzmi, qələbə ruhu təkcə Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin deyil, həm de Azərbaycan cəmiyyətinin, Azərbaycan iqtisadiyyətinin mənəvi-psixoloji müdriklərinin ifadəsi idi...

Azərbaycan Ordusu noyabrın 8-də Şuşanı işğaldən azad etdi. Bu qəlebə Vətən müharibəsinə sonlandırdı, bu qəlebə tarixi Zəfer oldu!

Noyabrın 10-da üçtərəfli Bəyanat imzalandı. Bu Bəyanat Azərbaycan Ordusunun qalibiyət, Ermənistan ordusunun meğlubiyət sənədi oludur. 2021-ci il iyunun 15-də Şuşada Türkiye ilə Azərbaycan arasında bağlanan Şuşa Bəyannaməsi iki qardaş dövlətin istər siyasi, istərsə də hərbi maraqlarının ortaq olduğunu təsdiqi kimi tarixləşdi və müyyən mənada, ikinci Qarabağ müharibəsində şəhid olanların ruhuna ehtiram oldu. Bu ehtiramı hər iki dövlət böyük sədaqətlə yaşıdır və yaşادacaq...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2020-ci il 2 dekabr tarixli sərençəm ilə sentyabrın 27-si Anım Günü kimi təsis edildi. Təsis edilən Anım Günü Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmiş, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş bütün oğullarıma dərin ehtiramın ifadəsidir. Anım Günü ölkədə gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi, vətəndaş birliliyinin daha da möhkəmlənməsi baxımından müüm əhəmiyyətə malikdir.

Anım Günü Azərbaycan dövlətinin şəhidlərə ehtiramının təzahürüdür. Bu ehtiram bəşəri ehtiramıdır. Bəşəri ehtiramlar yaşarı ehtiramlardır.

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi plana əsasən, 27 Sentyabr - Anım Günü ilə el-

Azərbaycan Ordusu 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı birləşmələrinin genişmiqyaslı təxribatlarının qarşısını qətiyyətlə aldı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin döyüş əmri ilə əks-hücum əməliyyəti başladı. Bu əmər İkinci Qarabağ müharibəsi, mahiyyəti etibarilə Vətən müharibəsi idi...

antiterror tədbirləri zamanı da yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirərək, qısa müddətdə düşmən üzərində növbəti qələbələr qazanıb.

Tədbirin bədii hissəsində Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistlərinin ifasında vətənpərvərliyi və qəhrəmanlıq tərənnüm edən musiqi nömrələri səsləndirildi.

Baş leytenant İbrahim MƏMMƏDBƏYOV "Azərbaycan Ordusu"

Gəncə şəhərinin Şəhidlər xiyabanında keçirilən tədbirdə Gəncə şəhər icra Həkimiyətinin başçısı, hərbçilər, mühərribe iştirakçıları, şəhid ailələri və ictimaiyyət nümayəndləri iştirak etdilər. Əvvəlcə "Əbədi məşəl" abidəsi önüne əklil qoyuldu. Sonra Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncəni raket atəşinə tutması nəticəsində dağilan ərazi ziyyərat edildi.

Tədbirdə ermənilər tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı

vincini yaşatdırılar. Şücaətləri, döyüş hazırlıqları ilə qəhrəmanlıq salnaməsi yazdırılar.

Mərasimdə, həmçinin qeyd olundu ki, 2023-cü il sentyabrın 19-da üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının təmin olunması, Qarabağ iqtisadi rayonunda töredilən genişmiqyaslı təxribatların qarşısının alınması, Azərbaycan Respublikasının konstitusiya quruluşunun bərpə edilməsi məqsədilə Silahlı Qüvvələrimiz tərəfinən bölgədə lokal xarakterli antiterror tədbirləri keçirildi. Məğlub olan qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri tərk-silah edildi. Azərbaycan Respubli-

ki, bu 44 günün hər günü Azərbaycanın şanlı tarixidir. Azərbaycan XXI əsrin müharibəsini apardı.

Vətən müharibəsində tarixi Zəfer heç də asanlıqla əldə olunmayıb. Torpaqlarımızı geri qaytarmaq fikrində olmayan məkrli düşmənlər onilliklər ərzində burada güclü istehkamlar qurmuşdu. Azərbaycanın casur oğullarının şücaəti və fədakarlığı ilə düşmənin bütün sədləri darmadağın edildi.

İstefada olan polkovnik Əzizəğa Qənizadə onu da qeyd etdi ki, 2023-cü il sentyabrın 19-da keçirilən lokal xarakterli antiterror tədbirləri də bu Qələbənin davamı oldu...

Tədbirdə çıxış edən şəhid atası Səməd Xudiyev oğlu Samir Xudiyevin döyüşlərindən, şəhidliyindən, şəhid anası Xalidə İbrahimova oğlu polkovnik-leytenant Xeyrulla İbrahimovun döyüş yolundan, Vətən müharibəsi iştirakçısı Şənan Zeynalı veteranlara, şəhidlərə dövlət qayğıından, Heydər Əliyev adına Hərbi Institutun müəllimi Vüqar Əliyev döyüş əzmindən, qəlebə ruhundan, şəhidlikdən, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Zöhrəb İmamquliyev Azərbaycan əsgərinin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığından, eləcə də Anım Günü Azərbaycanda ehtiramla, vətəndaşlıq borcu ilə qeyd olunduğuandan danışdırılar.

Çıxışlar bir gerçəkliliyi yenidən yaşatdı: Azərbaycanda şəhidlərə böyük ehtiram var, şəhid ailələri dövlətin hərtərəfli qayğısı ilə əhatələnib.

"Vətən sənə oğul dedi..." adlı tədbir Anım Gündə vətəndaşlıq borcu kimi keçdi. Tədbirdə qurur da yaşanıldı, kövrəklik də.

Anım Gündə lokal xarakterli antiterror tədbirlərində şəhid olanlar da ayrıca anıldı. Bu şəhidlər də igidliliklərindən, döyüşlərdən, qəhrəmanlıqlardan danışaraq qeyd etdi ki, Azerbaycan Ordusu Ermənistən ordusunu məhv edərək, məğlubiyət aktına imza atmağa məcbur etdi, tariximizə yeni bir gün yazdı və şəhidlərimizin qisası alındı. Əlbette

həyata keçirilən işğalçılıq və soyqırımı siyasetindən bəhs olundu. Bildirildi ki, ötən əsr lərden başlayaraq xalqımıza qarşı mənfur qonşumuz məkrili, riyakar, amansız siyaset yəritmiş, həmisi Vətənimizin torpaqlarını zəbt etməyə çalışmışlar.

1988-ci ildən ermənilər tərəfindən Vətənimizin ayrılmaz hissəsi olan Qarabağın Ermənistənə birləşdirilməsi siyasetinə başladılar. Ondan sonra ermənilər təkcə Qarabağda yox, ölkəmizin sərhədleri boyu torpaqlarımıza təcavüz etməyə başladılar. Elan olunmamış qanlı-qadali müharibədə Vətənimizin 20 faiz torpaqları havadarlarından dəstek alan düşmənlərimiz tərəfindən işğal olundu.

Bir milyondan çox soydaşımız yurdyuvalarından qovuldular. Nəhayət, 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmənin bütün cəbhə boyu ərazilərimizə hücum etmələrinə cavab olaraq rəşadətli ordumuz əks-hücum keçdi. 44 gün ərzində işğalda olan torpaqlarımız azad edildi. Mərd, igid ərənlərimiz xalqımıza Büyük Qələbə se-

kasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan öz suverenliyini tam bərpə etdi.

Tədbirin davamı olaraq Heydər Əliyev Park-Xiyaban Kompleksinin ərazisində Vətən müharibəsində həlak olmuş şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr edilən ağaçəkmə aksiyası keçirildi.

Mübariz MUSAYEV "Azərbaycan Ordusu"

Müdafıə Nazirliyinin Hər Tarixi Muzeyində 27 Sentyabr - Anım Gününə həsr olunmuş "Vətən sənə oğul dedi..." adlı tədbir keçirildi.

Hər Tarixi Muzeyinin rəisi istifadə olunan polkovnik Əzizəğa Qənizadə ikinci Qarabağ müharibəsindən, döyüşlərdən, igidliliklərindən, qəhrəmanlıqlardan danışaraq qeyd etdi ki, Azerbaycan Ordusu Ermənistən ordusunu məhv edərək, məğlubiyət aktına imza atmağa məcbur etdi, tariximizə yeni bir gün yazdı və şəhidlərimizin qisası alındı. Əlbette

5 sayılı Uşaq və Gənclər İnkışaf Mərkəzi ilə müştərek təşkil edilmiş tədbirdə Vətən müharibəsinin üçüncü ildönümüne həsr olunmuş qisamətrajlı sənədi film nümayiş etdirildi.

Tədbirdə 5 sayılı Uşaq və Gənclər İnkışaf Mərkəzinin və Həzi Aslanov adına İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivlərinin ifasında vətənpərvərlik mahnları səsləndi...

**Rəşid HÜSEYNOV
"Azərbaycan Ordusu"**

